

Følgende står at læse på etiketten
på heftets forside:

DA MIN GAMLE BEDSTEMOR VAR DØD,
LÅ DER I SKUFFEN SÅDAN ET HÆFTE
TIL HVERT AF BØRNENE

Ebbe og Dagmar

HUN VAR JO STEDMOR TIL DE FIRE FØRSTE
BØRN OG BLEV DEM EN GOD MOR, OG EN
DEJLIG BEDSTEMOR FOR ALLE OS BØR-
NEBØRN- EN KÆRLIG OG HJÆLPSOM KVINDE
OVER FOR ALLE.

Mit levnedsløb.

Jeg er født i Gylling By d. 15. jan. 1859. Min far var Husmand og hed Peder Sørensen, min Mor var en god kristelig Kvinde ved Navn Margrethe Nielsdatter. Hun blev tidlig Enke, min Far døde, da jeg var to Aar gammel. Ham kan jeg altså ikke huske. De ejede en lille Husmands Ejendom, som jeg nu bor på og alle de Bygninger her rundt omkring, dem kunne Mor ikke selv passe, så giftede hun sig igen med Ungkarl og Drejer Jørgen Nielsen oppe fra " **Koldhøjsaakaldet**", han var egentlig god nok, men hans Mor var ikke god, og naar hun saa havde været hjemme hos hende, satte hun ondt i ham, saa det gik jo til Tider ud over min Mor, men hun forstod at tage ham med det gode saa det gik jo ikke saa slemt. Han blev nemlig brystsyg og døde, da jeg var otte aar gammel. Det var haardt for Mor, vi var otte Søskende, hvoraf de to ældste døde som smaa, jeg var den yngste. Da jeg blev født var min Mor 45 aar. Søster Ane var i 14 aars Alderen og kom snart ud at tjene, men saa var der ikke andre hjemme end mig, saa maatte jeg jo begynde at hjælpe Mor lidt, men jeg vilde hellere lege. Jeg havde ikke ret langt til Skolen og der var Børn nok at lege med. Jeg husker en gang, jeg skulde gaa hen i Byen og købe noget til Mor, saa gav hun mig en 3 Mark Skilling som vi havde dengang, det samme som en Krone nu, og siger "lad mig nu se du passer godt paa Pengene, min pige. " Jo, det lovede jeg jo, men da jeg kom hen i Byen, legede der nogle Børn i noget gammelt Halm, det var saa morsomt, og jeg maatte jo ogsaa prøve og da jeg kom til at tænke mig om var pengene borte. Jeg gik meget bedrøvet hjem til Mor og maatte bekende min Fejl. Hun var jo ked af det, men Skænd fik jeg ikke, og det behøves der heller ikke, for jeg var selv elendig nok, men det gjorde jeg aldrig mere, men jeg kan saa godt huske hvor strengt det var for hende i mange Maader. Saa kom Tiden jo omsider jeg skulde til Konfirmation. Da jeg var færdig med det, kunde Mor ikke længer beholde Ejendommen, den blev

overdraget til Købmand Hans Frandsen som blev gift med min ældste Søster Ane Kirstine som holdt Bryllup den sidste Dag jeg var hos Præsten. Saa skulde jeg jo ud at tjene og kom til nærmeste Nabo og blev fæstet for 6 Rd. og Lærred til et Stykke Linned og saa et par Træsko for et halvt Aar, saadan var Lønningen dengang. For de Penge fik jeg Tøj til en Kjole, min Søster Kirsten var ogsaa gift og boede hjemme hos Moder, hun var Syerske. Jeg kom jo saa med mit Tøj og ville gerne have syet, "ja, det kan du ogsaa faa, men der mangler meget baade Traad og Baand og Foer, men nu skal jeg hjælpe dig den gang", og jeg fik saa min Kjole, som jeg var meget glad for. Næste $\frac{1}{2}$ aar fik jeg 7 Rd (rigsdaler) og det tredie $\frac{1}{2}$ aar 8 Rd. Saa kom jeg hjem til Søster Kirsten at lære at sy, men hun havde ikke fuldt op af Sytøj, saa kom jeg med den lille Maren, Søster til "sevil" Niels Jørgen ude ved Fallingvej, saa var jeg med rundt omkring i Falling, Aalstrup, Amstrup og Alrø. Det var jeg glad for. Jeg lærte saa at sy. Det har jeg jeg haft megen Gavn af siden. Hans Frandsens Pige blev saa syg og saa maatte jeg gaa i hendes sted $\frac{1}{2}$ aar, saa blev hun nogenlunde rask igen og jeg måtte saa flytte. Saa fik jeg tjeneste hos Niels Andersen, Søby, for et aar med Løn 36 Rd. Men da jeg havde været der $\frac{1}{2}$ aar kom der bud til mig, at jeg ikke maatte fæste mig paany for deres Pige var blevet syg igen, saa efter dette Aars Forløb kom jeg så tilbage til Gylling igen og var der i ni Aar til. Men i Søby lærte jeg Rasmus Peter at kende og saa efter di ni Aars Forløb blev vi gifte og vort Bryllup(stod)hos Hans Frandsen og min Søster Ane Kirstine, min Mor var nemlig død forinden, og saa havde jeg ingen anden Hjem. Vi flyttede saa til Søby hvor vi havde lejet et Hus og der blev Margrethe født, men omsider blev det lille Stykke Hus til Salg hvor nu Skole -Johanne bor. I det Hus har jeg haft mine lykkeligste Dage, men ogsaa mine sørgeligste. Der blev den lille Marie født, som vi var meget glade for, men saa $1\frac{1}{2}$ Aar efter blev hendes Far syg og laa i 17 Uger, og det var saa strengt, han kunde ikke taale Børnenes Uro og brød sig heller ikke om dem, endda vi

begge var saa glade for dem mens han var rask. Jeg maatte saa gaa med dem op til Søster Ane Kirstine hver Morgen og saa kom hun med dem hver Aften i al den Tid Sygdommen varede. Men Folk var gode ved os, der blev indsamlet en god Sum lige i den sidste Tid af R.Peters Liv, jeg huske ikke bestemt, mellem 2 og 300 kr. Han døde saa og blev begravet en Torsdag og saa skulde jeg i Høsttjeneste Mandagen efter. Jeg maatte saa staa tidlig op om Mandag Morgenen og gaa til Præstholt og hente Margrethes Daabsattest, hun var jo født i Gosmer-Søby. Præsten var ikke stået op, men Fruen var saa flink imod mig, hun gav mig Kaffe, som jeg var meget glad for. Da jeg saa kom til Gylling skulde jeg op til Pastor Møller at hente Maries Daabsattest, men han var venlig og god imod mig. han gav mig 20 Kr. og sagde: " Dem skal De have, De sagde blot Deres Mand kunde blive saa rask at De kunde faa Høsttjeneste, men det kan slet ikke blive saa nemt for Dem, men kommer De til at trænge, saa maa De lade mig det vide." Men det fik jeg ikke Brug for. Da jeg saa kom hjem skulde vi jo have mad, og saa vandrede vi til Anders Sørensen, Søby. Om jeg kom i Høstarbejde den Dag husker jeg ikke. Vi var der saa i 28 Dage, jeg var hjemme en gang imellem om Søndagen, men Børnene var der hele Tiden. Vi fik overladt deres Gæstekammer hvor der var en stor seng, hvor vi kunde ligge alle tre. Det gik ellers meget godt, de havde en lille een som på Maries Alder, det er nu Jens Strandgaard Halkær, men Dagmar, som nu er S.P. Hansens Kone gik og passede de tre Børn hele Tiden, og hun siger det gik meget godt. Jeg hjalp til med alt forefaldende Arbejde. Malkning baade tidlig og sildig. Naar det regnede kom jeg altid ind og sy Forklæder, vende Kjoler og mere. Men saa kom Tiden vi skulde Hjem, det var jo trist, nu vi var ene, vi savnede jo vor Far, men arbejde var der nok af og nu kunde vi da sidde roligt hjemme. Børnene var søde og kunde godt selv lege, men naar der kom Fremmede og jeg talte til dem, kom de begge og og satte sig på mit Knæ, saa syntes de jeg havde Tid at passe dem. I Mærkingen maatte vi jo danse lidt og det gik ganske godt.

Men da Marie var $3\frac{1}{2}$ Aar blev hun syg af Kighoste, hun laa i 6 Uger meget syg og døde saa af Kighoste og Tuberkulose, da var Margrethe saa stor hun kunde komme i Skole og saa kunde hun jo følge med mig hvor jeg skulle hen. Jeg kogte Kaffe nede i den store Sal, ogsaa mens Marie levede, men saa var de altid nede ved Hans Pedersens om Natten, og saa var jeg nede at gøre rent Dagen efter og hentede dem hjem, og saa gik det jo indtil Margrethe var 11 Aar, saa kom vi ud til Søren Jensen. Der var en gammel Bedstemor som alle Børnene var glade for. Vi kom jo tit ud om Aftenen men naar Børnene havde Bedste saa var de godt tilfredse, hun levede kun i tre Aar efter vi var kommet derud og saa behøver jeg ikke at skrive mere for saa kender I Resten, og nu sidder jeg heroppe i min lille stue og beder for mig selv og alle mine Børn og takker Gud for jer alle sammen og I faar min hjerteligste Tak fordi I har været saa gode imod mig og Gud velsigne Eder allesammen i Jesu Navn.

Nu skriver jeg ikke mere om det for jeg opdager jeg har glemt saa meget. Om mine Børn en Gang kommer til at lære hvad jeg her har skrevet, saa haaber jeg at være rejst hjem til min Herre Jesus, som jeg tror paa, og alle min Kære, mine Forældre, mine 2 Mænd, mine 7 Søskende og alle vore Børn, vor kære Dreng, som vi har sørget saa meget over. Og saa alle I Kære, som lever hernede, at I altid vil vandre i Jesu Navn og leve et kristeligt Liv i Kærlighed og Troskab med hverandre; jeg vil bede for jer allesammen baade smaa og store, fjern og nær.

Maaske min Dag endnu er lang, det ved vi ikke, men kommer det brat, da maa I ikke sørge over mig, men takke Gud, fordi han har taget mig hjem, jeg tror han vil være mig naadig.

Kære Børn, kommer Sygdom og andet i Vejen, saa søg altid Trøsten hos Gud, han vil til enhver Tid hjælpe, naar I beder ham derom, ham har jeg altid søgt til, og han har altid hjulpet, om ikke altid hvad jeg har bedt om,

saa har han altid givet mig Taalmodighed til at tage imod, hvad der kommer; vi kan ikke altid taale Medgang, i Sorgens Dage er det først vi vender vort Hjerte ret til Gud, og vi kan ikke taale altid at Verden staar med os, for saa glemmer vi vel det bedste.

I Modgang har jeg lært saa meget som jeg maaske aldrig havde faaet lært i Medgang, og som jeg har lært at takke for.

Min Aftenbøn.

Tak i Jesu Navn, Tak himmelske Fader for Dagen i Dag, og fordi du har hjulpet mig hele Dagen, tak for al din Naade imod mig og alle mine Kære, baade nær og fjern, baade små og store, tak fordi du sendte din Søn til Jord og tak for Golgatha og Paaskemorgen, og fordi du sendte din Helligaand paa Pinsedagen til at klare vore Hjerter og Tanker i Kristus Jesus vor Herre. Og tak for dagligt Brød og for alle de gode Gaver du giver hvar Dag, hjælp mig at bruge dem ret. Nu beder jeg dig i Jesu Navn: vil du bevare mig og alle mine Kære, baade små og store i denne Nat. Tak for alle Ting i Jesu Navn. Daabspagten og Fadervor og saa lægger jeg mig saa trygt til at sove i Jesu Navn.

Om Morgenen naar jeg vaagner er min første Tanke: er du rask, kan du røre alle dine Lemmer, saa takker jeg Gud for den gode Nattesøvn og Hvile og beder min Morgenbøn, og saa staar jeg op og begynder min lille Gerning og kl. 8½ Morgenandagt.

FORKLARINGER: side 3 "sevil": betyder sandsynligvis, at brevskriveren vil meddele, at Niels Jørgen ikke er soldat, at han er civil.

Oversat fra skråskrift af Arne Jacobsen